Наукові перспективи
Видавнича група

Перспективи та інновації науки

СЕРІЯ "ПЕДАГОГІКА"

СЕРІЯ "ПСИХОЛОГІЯ"

СЕРІЯ "МЕДИЦИНА"

№4(50)2025

Тернопільський національний медичний університет імені І. Я. Горбачевського

Видавнича група «Наукові перспективи»

Луганський державний медичний університет

Громадська наукова організація «Система здорового довголіття в мегаполісі»

Християнська академія педагогічних наук України

Всеукраїнська асоціація педагогів і психологів з духовно-морального виховання

за сприяння КНП "Клінічна лікарня №15 Подільського району м.Києва", Центру дієтології Наталії Калиновської

«Перспективи та інновації науки»

(Серія «Педагогіка», Серія «Психологія», Серія «Медицина»)

Випуск № 4(50) 2025

Київ – 2025

Ivan Horbachevsky Ternopil National Medical University

Publishing Group «Scientific Perspectives»

Luhansk State Medical University

Public scientific organization "System of healthy longevity in the metropolis"

Christian Academy of Pedagogical Sciences of Ukraine

All-Ukrainian Association of Teachers and Psychologists of Spiritual and Moral Education

with the assistance of the KNP "Clinical Hospital No. 15 of the Podilsky District of Kyiv",
Nutrition Center of Natalia Kalinovska

"Prospects and innovations of science"

(Series" Pedagogy ", Series" Psychology ", Series" Medicine ")

Issue № 4(50) 2025

Kiev – 2025

ISSN 2786-4952 Online

УДК 001.32:1/3](477)(02)

DOI: https://doi.org/10.52058/2786-4952-2025-4(50)

«Перспективи та інновації науки (Серія «Педагогіка», Серія «Психологія», Серія «Медицина»)»: журнал. 2025**. № 4**(50) 2025**. С.**2669

Згідно наказу Міністерства освіти і науки України від 27.09.2021 № 1017 журналу присвоєно категорію "Б" із психології та педагогіки

***Згідно наказу Міністерства освіти і науки України від** 27.04.2023 **№** 491 **журналу присвоєно категорію "Б" із медицини: спеціальність** 222*

Рекомендовано до видавництва Президією громадської наукової організації «Всеукраїнська Асамблея докторів наук з державного управління» (Рішення від 16.04.2025 № 6/4-25

Журнал видається за підтримки КНП "Клінічна лікарня №15 Подільського району м.Києва", Центру дієтології Наталії Калиновської.

Журнал заснований з метою розвитку наукового потенціалу та реалізації кращих традицій науки в Україні, за кордоном. Журнал висвітлює історію, теорію, механізми формування та функціонування, а, також, інноваційні питання розвитку медицини, психології, педагогіки та. Видання розраховано на науковців, викладачів, педагогів-практиків, представників органів державної влади та місцевого самоврядування, здобувачів вищої освіти, громадсько-політичних діячів.

Журнал включено до міжнародної наукометричної бази Index Copernicus (IC), Research Bible, міжнародної пошукової системи Google Scholar.

Голова редакційної колегії:

Жукова Ірина Віталіївна кандидат наук з державного управління, доцент, Лауреат премії Президента України для молодих вчених, Лауреат премії Верховної Ради України молодим ученим, директор Видавничої групи «Наукові перспективи», директор громадської наукової організації «Всеукраїнська асамблея докторів наук з державного управління» (Київ, Україна)

Головний редактор: Чернуха Надія Миколаївна — доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри соціальної реабілітації та соціальної педагогіки Київського національного університету імені Тараса Шевченка (Київ, Україна).

Заступник головного редактора: Торяник Інна Іванівна - доктор медичних наук, старший науковий співробітник, провідний науковий співробітник лабораторії вірусних інфекцій Державної установи «Інститут мікробіології та імунології імені І.І. Мечникова Національної академії медичних наук України» (Харків, Україна);

Заступник головного редактора: Сіданіч Ірина Леонідівна — доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри педагогіки, адміністрування і спеціальної освіти Навчально-наукового інституту менеджменту та психології ДЗВО «Університет менеджменту освіти» НАПН України (Київ, Україна);

Заступник головного редактора: Жуковський Василь Миколайович — доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри англійської мови Національного університету "Острозька академія" (Рівне, Україна).

Редакційна колегія:

1. Бабова Ірина Костянтинівна - доктор медичних наук, професор, професор кафедри дефектології та фізичної реабілітації, ДЗ "Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К.Д. Ушинського" (Одеса, Україна)
2. Бабчук Олена Григоріївна – кандидат психологічних наук, доцент, завідувач кафедри сімейної та спеціальної педагогіки і психології Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К.Д. Ушинського» (Одеса, Україна)
3. Бахов Іван Степанович — доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри іноземної філології та перекладу Міжрегіональної академії управління персоналом (Київ, Україна)
4. Балахтар Катерина Сергіївна - здобувач ступеня доктора філософії (PhD) за спеціальністю 053. Психологія, старший викладач кафедри іноземних мов в Національному університеті ім. О. О. Богомольця (Київ, Україна)
5. Бартєнєва Ірина Олександрівна - кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри педагогіки Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К.Д. Ушинського» (Одеса, Україна)
6. Біляковська Ольга Орестівна – доктор педагогічних наук, професор кафедри загальної педагогіки та педагогіки вищої школи Львівського національного університету імені Івана Франка (м. Львів, Україна)
7. Вадзюк Степан Нестерович - доктор медичних наук, професор, Заслужений діяч науки і техніки України,почесний академік Національної академії педагогічних наук України , завідувач кафедри фізіології з основами біоетики та біобезпеки Тернопільського національного медичного університету імені І.Я Горбачевського України (Тернопіль, Україна)
8. Вовк Вікторія Миколаївна - кандидат економічних наук, доцент кафедри економіки Державного університету ім. Станіслава Сташіца в Пілі (м. Піла, Польща)
9. Гвожьджєвіч Сильвія — кандидат наук, Державна професійна вища школа ім. Якуба з Парадижу в Гожуві-Великопольському (Польща)
10. Гетманенко Людмила Миколаївна - старша викладачка кафедри природничо-математичної освіти і технологій Інституту післядипломної освіти Київського столичного університету імені Бориса Грінченка (Київ, Україна)

11. Головач Наталія Василівна — кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри управління персоналом та економіки праці Міжрегіональної академії управління персоналом (Київ, Україна)
12. Гречановська Олена Володимирівна – доктор педагогічних наук, професор кафедри філософії та гуманітарних наук Вінницького національного технічного університету (Вінниця, Україна)
13. Гудзь Наталія Іванівна - доктор фармацевтичних наук, професор, ад'юкт кафедри фармації і екологічної хімії Опольського університету, доцент кафедри технології ліків та біофармації Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького (Львів, Україна)
14. Гуменникова Тамара Рудольфівна — доктор педагогічних наук, професор, директор Придунайської філії Міжрегіональної академії управління персоналом (Київ, Україна)
15. Дерстуганова Наталя Вікторівна - кандидат педагогічних наук, доцент кафедри освіти та управління навчальним закладом Класичного приватного університету (Запоріжжя, Україна)
16. Долгова Олена Миколаївна - кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри авіаційної психології Національного авіаційного університету (Київ, Україна)
17. Журавльова Лариса Петрівна — доктор психологічних наук, професор, завідувач кафедри психології Поліського національного університету (Житомир, Україна)
18. Заячківська Оксана Василівна - кандидат економічних наук, доцент кафедри фінансів та економічної безпеки Національного університету водного господарства та природокористування (Рівне, Україна)
19. Інжиєвська Леся Анатоліївна — кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри психології та особистісного розвитку Навчально-наукового інституту менеджменту та психології ДЗВО «Університет менеджменту освіти» НАПН України (Київ, Україна)
20. Іванська Олена Михайлівна - кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри авіаційної психології Національного авіаційного університету (Київ, Україна)
21. Кардаш Оксана Любомирівна, кандидат економічних наук, доцент кафедри комп'ютерних технологій та економічної кібернетики Навчально-наукового інститут автоматики, кібернетики та обчислювальної техніки Національного університету водного господарства та природокористування (м. Рівне, Україна)
22. Климус Тереза Миколаївна - кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри соціології та соціальної роботи Національного університету "Львівська політехніка", завідувач сихівського відділення денного догляду Львівського міського центру соціальних послуг "Джерело" (Львів, Україна)
23. Коваленко Олена Михайлівна - кандидат педагогічних наук, провідний науковий співробітник відділу профільного навчання Інституту педагогіки НАПН України (Київ, Україна)
24. Коваль Галина Миколаївна - доктор медичних наук, професор, завідувач кафедри мікробіології, вірусології, епідеміології з курсом інфекційних хвороб Ужгородського національного університету (Ужгород, Україна)
25. Ковальчук Анна Сергіївна - здобувач ступеня доктора філософії (PhD) за спеціальністю 053 Психологія Навчально-наукового інституту менеджменту та психології ДЗВО «Університет менеджменту освіти» НАПН України (Київ, Україна)
26. Корильчук Неоніла Іванівна – кандидат медичних наук, доцент кафедри терапії та сімейної медицини Тернопільського національного медичного університету імені І.Я.Горбачевського МОЗ України (Тернопіль, Україна)
27. Корнієнко Петро Сергійович - доктор юридичних наук, доцент, адвокат, заступник першого проректора по роботі з коледжами, професор кафедри філософії та соціально-гуманітарних дисциплін Національної академії статистики, обліку та аудиту (Київ, Україна)
28. Кравчук Володимир Миколайович, доктор юридичних наук, доцент, доцент кафедри конституційного, адміністративного та міжнародного права Волинського національного університету імені Лесі Українки (Луцьк, Україна)
29. Кравчук Людмила Степанівна - кандидат педагогічних наук, доцент, професор кафедри фізичної терапії, ерготерапії, фізичної культури і спорту Хмельницького інституту соціальних технологій Університету «Україна», завідувач кафедрою фізичної терапії, ерготерапії, фізичної культури і спорту Хмельницького інститут соціальних технологій Університет «Україна» (Хмельницький, Україна)
30. Крайник Григорій Сергійович - кандидат юридичних наук, доцент, доцент Житомирського державного університету імені Івана Франка (Житомир, Україна)
31. Левков Анатолій Анатолійович - кандидат медичних наук, доцент кафедри фізичної терапії та ерготерапії Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка» (Полтава, Україна)
32. Лігоцький Анатолій Олексійович — доктор педагогічних наук, професор (Київ, Україна)
33. Лисенко Дмитро Андрійович - кандидат медичних наук, доцент кафедри внутрішньої медицини №2 Вінницького національного медичного університету (Вінниця, Україна)
34. Лич (Назарук) Оксана Миколаївна - доктор психологічних наук, доцент, член-кореспондент української академії акмеології, член громадської спілки «Національна психологічна асоціація», доцент кафедри авіаційної психології Національного авіаційного університету (Київ, Україна)
35. Макаренко Олександр Миколайович — доктор медичних наук, професор, академік Міжнародної академії освіти та науки, професор кафедри загальномедичних дисциплін Міжрегіональної академії управління персоналом (Київ, Україна)
36. Мальцев Дмитро Валерійович кандидат медичних наук, завідувач лабораторії імунології і молекулярної біології Національного медичного університету імені О.О. Богомольця (Київ, Україна)
37. Марушева Олександра Анатоліївна - доктор наук з державного управління, доцент, завідувач кафедри публічного управління та інформаційного менеджменту ПВНЗ Університет Новітніх Технологій (м. Київ, Україна)
38. Мельник Володимир Степанович — доктор медичних наук, професор кафедри неврології Національного медичного університету імені О.О. Богомольця, декан медичного факультету №1 (Київ, Україна)
39. Мігенько Богдан Орестович – кандидат медичних наук, доцент кафедри терапії та сімейної медицини Тернопільського національного медичного університету імені І.Я.Горбачевського МОЗ України (Тернопіль, Україна)
40. Мігенько Людмила Михайлівна – кандидат медичних наук, доцент кафедри внутрішньої медицини №2 Тернопільського національного медичного університету імені І.Я. Горбачевського МОЗ України (Тернопіль, Україна)
41. Мідельський Сергій Людвигович – професор, Академік, Президент Регіональної Академії Менеджменту (Казахстан)
42. Міхальський Томаш — доктор наук, доцент кафедри географії регіонального розвитку Гданського університету (Польща)
43. Миргород-Карпова Валерія Валеріївна - кандидат юридичних наук, заступник директора з наукової роботи, старший викладач кафедри адміністративного, господарського права та фінансово-економічної безпеки Сумського державного університету (Суми, Україна)
44. Мочалов Юрій Олександрович - доктор медичних наук, професор, професор кафедри хірургічної стоматології та клінічних дисциплін ДВНЗ «Ужгородський національний університет» (Ужгород, Україна)
45. Нікульчев Микола Олександрович – доктор богословських наук, кандидат філософських наук, професор, доцент кафедри філософії НУ «ОМА» (Одеса, Одеська область, Україна)
46. Олійник Світлана Валентинівна - кандидат фармацевтичних наук, доцент, доцент кафедри аптечної технології ліків Національного фармацевтичного університету
47. Помиткін Едуард Олександрович — доктор психологічних наук, професор, провідний науковий співробітник Інституту педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна НАПН України (Київ, Україна)
48. Помиткіна Любов Віталіївна — доктор психологічних наук, професор, завідувач кафедри авіаційної психології Національного авіаційного університету (Київ, Україна)
49. Попель Оксана Василівна - кандидат педагогічних наук, доцент кафедри української та іноземної філології Одеського національного технологічного університету (Одеса, Україна)
50. Приходькіна Наталія Олексіївна - доктор педагогічних наук, професор кафедри педагогіки, адміністрування і спеціальної освіти Навчально-наукового інституту менеджменту та психології ДЗВО «Університет менеджменту освіти» НАПН України (Київ, Україна)
51. Прокоф'єва Марина Олександрівна – кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри іноземної філології факультету лінгвістики та соціальних комунікацій Національного авіаційного університету (Київ, Україна)
52. Сирник Ярослав - доцент кафедри антропології Вроцлавського університету (Вроцлав, Польща)
53. Трушкіна Наталія Валеріївна - кандидат економічних наук, член-кореспондент Академії економічних наук України, дійсний член Центру українсько-європейського наукового співробітництва, старший науковий співробітник відділу проблем регуляторної політики та розвитку підприємництва, Інститут економіки промисловості НАН України (Київ, Україна)
54. Турчинова Ганна Володимирівна — кандидат педагогічних наук, доцент, декан факультету природничо-географічної освіти та екології Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова (Київ, Україна)
55. Філіппова Лариса Валеріївна – доктор педагогічних наук, кандидат хімічних наук, доцент, доцент закладу вищої освіти кафедри медичної біохімії та молекулярної біологіїНаціонального медичного університету імені О.О.Богомольця, (Київ, Україна)
56. Хохліна Олена Петрівна — доктор психологічних наук, професор, професор кафедри авіаційної психології Національного авіаційного університету (Київ, Україна)
57. Чаусова Тетяна Володимирівна — кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри психології та особистісного розвитку Навчально-наукового інституту менеджменту та психології ДЗВО «Університет менеджменту освіти» НАПН України (Київ, Україна)
58. Черська Марія Сергіївна - доктор медичних наук, завідувачка консультативно-діагностичним відділенням Державної Установи «Інститут ендокринології та обміну речовин НАМН України» (Київ, Україна)
59. Чумак Оксана Володимирівна - доктор економічних наук, доцент, науковий співробітник відділу статистики і аналітики вищої освіти Державної наукової установи «Інститут освітньої аналітики», (Київ, Україна)
60. Шевченко Валерія Геннадіївна - кандидат медичних наук, доцент кафедри хірургії #2 Одеського національного медичного університету (Одеса, Україна)
61. Яковицька Лада Савелівна — доктор психологічних наук, доцент, професор кафедри авіаційної психології Національного авіаційного університету (Київ, Україна)

Статті розміщені в авторській редакції. Відповідальність за зміст та орфографію поданих матеріалів несуть автори.

© автори статей, 2025
© Видавнича група «Наукові перспективи», 2025

Журнал «Перспективи та інновації науки»
(Серія «Педагогіка», Серія «Психологія», Серія «Медицина»)
№ 4(50) 2025

ЗМІСТ

СЕРІЯ «Педагогіка»

Chen Yaqin 27
PROFESSIONAL TRAINING OF PHYSICAL EDUCATION MASTERS IN POLAND: SWOT ANALYSIS

Herasymchuk T.V., Gubareva O.S., Yelyzaveta M.V. 38
PROS AND CONS OF USING ARTIFICIAL INTELLIGENCE IN EDUCATION

Karpenko O.Ye., Chepil M.M., Levkovych V.I. 47
RESEARCH COMPETENCE AS A FACTOR OF PROFESSIONAL ADAPTATION OF FUTURE SCIENTISTS IN PEDAGOGICAL UNIVERSITIES

Kozar O.M. 58
PECULIARITIES OF PSYCHOLOGICAL AND PEDAGOGICAL APPROACH IN TEACHING OBSTETRICS AND GYNECOLOGY FOR STUDENTS OF MEDICAL UNIVERSITIES MAJORING IN MEDICAL PSYCHOLOGY

Nagachevska O.O., Nagachevskyi V.Yo., Semiv G.O. 65
EUROPEAN INTEGRATION AND EDUCATIONAL POLICY IN UKRAINE: A COMMUNICATIVE CULTURE PERSPECTIVE

Pasternak V.V., Helzhynska T.Ya. 78
CHARACTERISTICS OF DIGITAL COMPETENCE OF FUTURE MASTERS IN TOURISM

Popko M.M., Chubinska N.B. 88
THEORETICAL FRAMEWORK OF FORMING THE LEGAL CULTURE OF FUTURE MANAGERS

Tsvietkova H.G., Konovalova N.O. 101
PEDAGOGICAL CONDITIONS FOR THE FORMATION OF FOREIGN LANGUAGE COMMUNICATIVE COMPETENCE IN CHILDREN OF MIDDLE PRESCHOOL AGE THROUGH THE LANGUAGE ENVIRONMENT

Tushko K.Yu., Adamchuk Yu.D. 116
THE PROBLEM OF THE FORMATION OF PROFESSIONAL READINESS OF FUTURE SPECIALISTS FOR PSYCHOLOGICAL AND PEDAGOGICAL WORK: CONTENT AND TECHNOLOGY

Zabudko M.V., Pohodina M.Yu. 126
INTEGRATING THE LATEST TECHNOLOGIES INTO THE ENGLISH LANGUAGE TEACHING PROCESS: CHALLENGES AND OPPORTUNITIES

Журнал «Перспективи та інновації науки»
(Серія «Педагогіка», Серія «Психологія», Серія «Медицина»)
№ 4(50) 2025

Zhang Wen 135
MODELS OF THE ECONOMICS BACHELOR PROFESSIONAL COMPETENCE DEVELOPMENT IN UKRAINIAN HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS: COMPARATIVE ANALYSIS

Багас О.П., Оласюк О.В. 145
КОМЕРЦІАЛІЗАЦІЯ В СУЧАСНОМУ СПОРТІ

Бартєнєва І.О., Ноздрова О.П. 154
АКМЕОЛОГІЧНЕ СТАНОВЛЕННЯ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ В ОСВІТНЬОМУ ПРОСТОРІ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ: МІЖДИСЦИПЛІНАРНИЙ ДИСКУРС

Береговий К.П. 165
ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ В УМОВАХ STEM-ОСВІТИ

Бєрєснєва К.С. 177
ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ВИХОВАННЯ ПАТРІОТИЧНИЙ ЦІННОСТЕЙ МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ В УМОВАХ ЦИФРОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Бикова О.І. 185
ФІЛОСОФСЬКІ, ПСИХОЛОГІЧНІ ТА ПЕДАГОГІЧНІ ОСНОВИ ФОРМУВАННЯ САМОСТІЙНОСТІ

Білецька І.О. 193
ПАРТНЕРСТВО СІМ'Ї ТА ШКОЛИ У США: ВИКЛИКИ СЬОГОДЕННЯ

Бойко Є.В. 202
ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ФОРМУВАННЯ КУЛЬТУРНОЇ ОБІЗНАНОСТІ З УКРАЇНСЬКОГО ДЕКОРАТИВНОГО МИСТЕЦТВА СТУДЕНТІВ ДИЗАЙНЕРСЬКИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ

Будкевич В.А. 211
ДЕЯКІ ПИТАННЯ СУЧАСНОГО СТАНУ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАГІСТРІВ ПРАВА В УКРАЇНІ

Валюх Л.І. 220
СИМУЛЯЦІЙНІ ІГРИ У ПРОФЕСІЙНІЙ ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ ПОЛІТОЛОГІВ: ІНТЕРАКТИВНИЙ ПІДХІД ДО ФОРМУВАННЯ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ

Верітов О.І., Пономарьов В.О., Воронкова Т.В. 230
ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ МАЙСТЕРНОСТІ ТРЕНЕРА В УМОВАХ СЬОГОДЕННЯ

наукових досліджень. Формування самостійності серед здобувачів освіти є актуальною проблемою і потребує методичних пошуків для практичного втілення цієї якості серед здобувачів освіти.

Література:

1. Дроздов Д. В. Поняття професійних якостей майбутніх тренерів як предмет наукових досліджень // Вісник Луганського національного університету імені Тараса Шевченка. 2009. № 17 (180), ч. ІІ. С. 302–307.

2. Бусел В. Т. Великий тлумачний словник сучасної української мови. Київ: Ірпінь: Перун, 2005. 1728 с.

3. Фромм Е. Втеча від свободи / пер. М. Яковлева. Харків: Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля», 2019. 320 с.

4. Ендеберя І. В. Особливості розвитку самостійності як умови професійного становлення майбутніх практичних психологів: дис. … канд. психол. наук: 19.00.07 – педагогічна та вікова психологія / Ендеберя І. В.; наук. керівник Кузьменко В. У.; М-во освіти і науки України, Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова. Київ, 2015. 251 с.

5. Павлюк М. М. Теорія і практика розвитку самостійності майбутніх фахівців: монографія. Житомир: ЖДУ ім. І. Франка, 2018. 350 с.

6. Гончаренко С. У. Український педагогічний словник. Київ: Либідь, 1997. 376 с.

7. Павлюк М. М. Компоненти самостійності майбутніх фахівців // Актуальні проблеми психології: зб. наук. праць Інституту психології імені Г. С. Костюка НАПН України. – Київ: Талком, 2016. – С. 376–384.

References:

1. Drozdov, D. V. (2009). Poniattia profesiinykh yakostei maibutnikh treneriv yak predmet naukovykh doslidzhen [The concept of professional qualities of future coaches as a subject of scientific research]. *Visnyk Luhanskoho natsionalnoho universytetu imeni Tarasa Shevchenka*, (17(180), Ch. II), 302–307 [in Ukrainian].

2. Busel, V. T. (2005). *Velykyi tlumachnyi slovnyk suchasnoi ukrainskoi movy* [Great explanatory dictionary of modern Ukrainian language]. Kyiv; Irpin: Perun [in Ukrainian].

3. Fromm, E. (2019). *Vtecha vid svobody* [Escape from freedom] (M. Yakovlieva, Trans.). Kharkiv: Knyzhkovyi Klub "Klub Simeinoho Dozvillia" [in Ukrainian].

4. Endeberia, I. V. (2015). *Osoblyvosti rozvytku samostiinosti yak umovy profesiinoho stanovlennia maibutnikh praktychnykh psykholohiv* [Features of independence development as a condition for the professional formation of future practical psychologists] (Doctoral dissertation). Natsionalnyi pedahohichnyi universytet imeni M. P. Drahomanova, Kyiv [in Ukrainian].

5. Pavliuk, M. M. (2018). *Teoriia i praktyka rozvytku samostiinosti maibutnikh fakhivtsiv* [Theory and practice of developing the independence of future specialists]. Zhytomyr: ZhDU im. I. Franka [in Ukrainian].

6. Honcharenko, S. U. (1997). *Ukrainskyi pedahohichnyi slovnyk* [Ukrainian pedagogical dictionary]. Kyiv: Lybid [in Ukrainian].

7. Pavliuk, M. M. (2016). Komponenty samostiinosti maibutnikh fakhivtsiv [Components of independence of future specialists]. *Aktualni problemy psykholohii: zbirnyk naukovykh prats Instytutu psykholohii imeni H. S. Kostiuka NAPN Ukrainy*, 376–384. Kyiv: Talkom [in Ukrainian].

Журнал «Перспективи та інновації науки»
(Серія «Педагогіка», Серія «Психологія», Серія «Медицина»)
№ 4(50) 2025

УДК 373.064.1(73)(045)

https://doi.org/10.52058/2786-4952-2025-4(50)-193-201

Білецька Ірина Олександрівна, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри теорії та практики іноземних мов, Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини, м. Умань, тел.: (097) 997-92-33, https//orcid.org/0000-0002-3372-9100

ПАРТНЕРСТВО СІМ'Ї ТА ШКОЛИ У США: ВИКЛИКИ СЬОГОДЕННЯ

Анотація. У статті проаналізовано сучасні тенденції розвитку партнерства (educational partnership) батьків і школи у Сполучених Штатах Америки як важливого чинника покращення якості академічної успішності, соціального розвитку і загальноосвітнього рівня дітей та підвищення освітньої культури батьків. Партнерство батьків і школи у США розглядається як важливий аспект політики державного навчання, що набуває критичного значення для забезпечення ефективного освітнього процесу та всебічного розвитку учнів. З'ясовано, що в цій країні партнерство сім'ї та школи визнано головним пріоритетом державної політики в галузі освіти, і після прийняття освітнього Акту «Цілі 2000: Закон про освіту Америки» (The Goals 2000: Educate America Act) (1994), визнано на законодавчому рівні.

У результаті аналізу наукових досліджень провідних американських науковців у галузі освітньої комунікації виділено кілька ключових етапів розвитку освітнього партнерства батьків і школи: 1) традиційний період (до 1960-х); 2) період активізації (1960-1980); 3) період інтеграції (1980-2000); 4) цифровий період (з 2000 по теперішній час). Узагальнено нові особливості розвитку освітнього партнерства батьків і школи, висвітлено вплив суспільно-економічних факторів, технологічного прогресу, культурної динаміки на трансформацію освітнього партнерство батьків і школи. Досліджено зміни у традиційних підходах у царині партнерства батьків і школи та нові вирішення складних проблем і викликів, з якими стикаються сім'ї та заклади середньої освіти сьогодні.

Розглянуто шляхи удосконалення партнерства батьків і школи у США, де особлива увага приділяється цифровій трансформації освітньої комунікації, соціально-економічним аспектам взаємодії та культурним особливостям побудови ефективного діалогу між родинами учнів та школою.

Ключові слова: батьки, школа, діти, освітнє партнерство, освітня комунікація, цифрова трансформація освіти, сучасні виклики.

Biletska Iryna Oleksandrivna Doctor of Pedagogical Sciences, Professor, Head of the Department of Foreign Languages Theory and Practice, Pavlo Tychyna Uman State Pedagogical University, Uman, tel.: (097) 997-92-33, https//orcid.org/0000-0002-3372-9100

Журнал «Перспективи та інновації науки»
(Серія «Педагогіка», Серія «Психологія», Серія «Медицина»)
№ 4(50) 2025

SCHOOL-FAMILY PARTNERSHIP IN THE USA: CURRENT CHALLENGES

Abstract. The article analyses the current tendencies of educational partnership between parents and schools in the United States of America as an critical factor in children academic achievements, social development, and overall educational success and increasing educational culture of parents. Parent-school partnerships in the United States are considered as an important aspect of public education policy, which is becoming critical to ensuring an effective educational process and the comprehensive development of students. It has been found that in this country, family-school partnerships are recognized as a top priority of public policy in the field of education, and after the adoption of the Goals 2000: Educate America Act (1994), they were recognized at the legislative level.

As a result of the analysis of scientific research by leading American scholars in the field of educational communication, several key stages of the development of educational partnership between parents and schools have been identified: 1) the traditional period (before the 1960s); 2) the period of activation (1960-1980); 3) the period of integration (1980-2000); 4) the digital period (from 2000 to the present). The article provides an in-depth exploration of how socioeconomic factors, technological advancements cultural dynamics have transformed the educational partnership of parents and schools in the USA. The changes in traditional approaches to parent-school partnerships and new solutions to the complex problems and challenges faced by families and schools today are explored.

The effective strategies for enhancing educational parents-schools partnership are considered. Special attention is paid to digital transformation of educational communication, socioeconomic aspects of educational collaboration between parents and schools and cultural peculiarities of formation of effective parents-schools educational dialogues.

Keywords: parents, school, children, educational partnership, educational communication, digital transformation of education, current challenges.

Постановка проблеми. Сьогодні проблема педагогічного партнерства в освітньому процесі перейшла зі світоглядних категорій у нормативну площину, що зумовлено ухваленням концепції Нової української школи та Професійного стандарту за професією «Вчитель закладу загальної середньої освіти». Саме в цих документах найбільш повно розкрито важливість забезпечення педагогічного партнерства в закладах загальної середньої освіти.

Однак у вітчизняній педагогічній теорії та практиці відсутній достатній досвід педагогічного партнерства сім'ї та школи у формуванні та розвитку дитини. З огляду на це, актуалізується необхідність звернення до зарубіжного досвіду, зокрема США, що дасть змогу одержати більш цілісне уявлення про його сутнісні характеристики для адекватного використання у національній системі освіти.

Журнал «Перспективи та інновації науки»
(Серія «Педагогіка», Серія «Психологія», Серія «Медицина»)
№ 4(50) 2025

В умовах стрімкої трансформації сучасного освітнього середовища партнерство батьків і школи у США розглядається як важливий аспект політики державного навчання, що набуває критичного значення для забезпечення ефективного освітнього процесу та всебічного розвитку учнів. За даними досліджень Національного центру освітньої статистики США (National Center for Education Statistics, 2024), якість партнерства батьків і школи безпосередньо впливає на академічну успішність учнів, їх соціальну адаптацію та загальний розвиток [12].

Активна участь батьків в освітньому процесі підвищує успішність учнів на 27% та знижує рівень пропусків занять на 21%. Крім того, ефективна комунікація між батьками та школою сприяє формуванню позитивного освітнього середовища та підвищенню якості освіти [9].

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Партнерство між батьками і школою в США в контексті освітньої діяльності стали предметом наукових досліджень вітчизняних (Л. Віннікова, В. Жуковський, С. Івасішина, В. Калюжна, О. Локшина, Л. Оліфіренко, С. Пальчевський, Л. Сидорів та ін.) та американських (К. Андерсон, Е. Бергер, Дж. Браун, К. Гувер-Демспсі, Д. Девіс, Дж. Енштейн, К. Купер, С. Крох, К. Робінсон, У. Соналер, М. Шапіро та ін.) учених. Усі науковці одностайні в тому, що в процесі педагогічного партнерства відбувається перебудова рольових відносин усіх суб'єктів освітнього процесу у рівноправні.

Праці провідних американських науковців у галузі освітньої комунікації вказують на необхідність удосконалення процесу розвитку партнерства батьків і школи у зв'язку зі змінами в американському суспільстві та новими особливостями сучасних тенденцій розвитку освітнього співробітника [11].

У своїй статті ми ставимо за **мету** проаналізувати сучасні тенденції, механізми та проблеми партнерства між батьками та школою у США та дослідити ефективні шляхи удосконалення освітньої співпраці.

Виклад основного матеріалу. Партнерство батьків і школи у Сполучених Штатах Америки визначається як динамічні, взаємовигідні відносини між освітніми закладами та сім'ями учнів, спрямовані на покращення навчальних досягнень та соціального розвитку дітей. За визначенням Дж. Епштейна (J. Epstein), провідного дослідника у галузі освітньої комунікації, партнерство батьків і школи – це «спільна відповідальність школи, сім'ї та громади за навчання та розвиток учнів» [6].

Партнерство батьків і школи є головним пріоритетом американської державної політики в галузі освіти, і після прийняття освітнього Акту «Цілі 2000: Закон про освіту Америки» (The Goals 2000: Educate America Act) (1994) воно визнане на законодавчому рівні.

Важливість залучення родин до освітнього процесу закріплено на федеральному рівні в законі «Every Student Succeeds Act» (ESSA, 2015), який вимагає від шкіл розробки письмових проєктів щодо залучення батьків та

регулярного оцінювання їх ефективності, що ще раз підтверджує важливість такої взаємодії [3].

Оскільки сьогодні партнерство батьків і школи набуває все більшої актуальності, наповнюючись новим змістом, що зумовлено процесами, які відбуваються і в суспільстві, і в освіті, важливо розглядати проблеми сьогодення з урахуванням історичного контексту. Розвиток партнерства між батьками та школою у США має довгу історію, яка засвідчує суттєві відмінності в характері його діяльності на різних етапах розвитку.

Провідні американські науковці в галузі освітньої комунікації [4] виділяють кілька ключових етапів розвитку освітнього партнерства батьків і школи:

1. Традиційний період (до 1960-х), що характеризується обмеженою участю батьків; формальними батьківськими зборами; односторонньою комунікацією від школи до батьків.
2. Період активізації (1960-1980) – створення батьківських комітетів; розвиток волонтерських програм; початок законодавчого регулювання.
3. Період інтеграції (1980-2000) – впровадження комплексних програм взаємодії; розвиток партнерських моделей; посилення ролі батьків у прийнятті рішень.
4. Цифровий період (2000-теперішній час) – впровадження цифрових платформ; розвиток багатоканальної комунікації; персоналізація взаємодії.

Аналіз сучасних тенденцій розвитку партнерства батьків і школи у США показує, що в умовах динамічного розвитку інформаційного суспільства спостерігається кардинальна зміна традиційних форм партнерства між батьківською спільнотою та освітніми закладами. Практика показує, що масштабний і незворотний перехід до цифрових платформ став визначальною тенденцією в шкільній комунікації, що дозволяє забезпечити безперервний та ефективний обмін інформацією між усіма учасниками освітнього процесу.

Однією з провідних тенденцій розвитку партнерства батьків і школи у США є цифрова трансформація комунікації, яка суттєво змінила його характер [5]. Що стосується використання цифрових платформ, то, як засвідчує статистика, 92% шкіл впровадили системи управління навчання (LMS); 87% – використовують мобільні додатки для комунікації; 76% –забезпечують онлайн-доступ до оцінок та відвідуваності.

До найпопулярніших платформ відносять:

а) системи управління навчанням: Google Classroom (використовують 78% шкіл); Canvas (56% закладів); Schoology (45% шкіл);

б) комунікаційні платформи: Class Dojo (67% початкових шкіл); Remind (58% всіх шкіл); ParentSquare (34% закладів) [10].

Використання цифрової комунікації підвищує ефективність освітнього діалогу батьків і школи: швидкість реакції батьків збільшилась на 64%; рівень долучення зріс на 47%; задоволеність комунікацією підвищилась на 58% [15].

Журнал «Перспективи та інновації науки»
(Серія «Педагогіка», Серія «Психологія», Серія «Медицина»)
№ 4(50) 2025

Інноваційний гібридний формат партнерства, що органічно поєднує переваги онлайн та офлайн комунікації, став новим стандартом освітнього партнерства. Це дозволяє забезпечити максимальну гнучкість та доступність для всіх учасників освітнього процесу, враховуючи їхні індивідуальні потреби та можливості. Компонентами сучасної гібридної взаємодії є: 1) синхронна комунікація, що характеризується віртуальними батьківськими зборами (проводять 89% шкіл); онлайн консультаціями (доступні у 92% закладів), прямими трансляціями шкільних подій (здійснюють 67% шкіл); 2) синхронна взаємодія, що передбачає електронні розсилки (використовують 96% шкіл), записи зборів та презентацій (забезпечують 78% закладів), онлайн-форми зворотного зв'язку (впровадили 85% шкіл) [13].

Персоналізований підхід до цифрової комунікації враховує специфічні потреби кожної родини, включаючи мовні особливості, культурні традиції та часові можливості. Школи впроваджують різноманітні канали зв'язку та формати партнерства, щоб забезпечити комфортну та ефективну комунікацію для всіх батьків. До основних аспектів персоналізації можна віднести: 1) мовну адаптацію: 82% шкіл пропонують багатомовні матеріали, 67% – забезпечують переклад під час зустрічей, 54% – мають багатомовні версії цифрових платформ; 2) часову гнучкість: 78% шкіл пропонують гнучкий графік зустрічей; 89% – забезпечують запис важливих подій; 73% – надають можливість асинхронної участі [11].

Сьогодні ключовими структурами та механізмами партнерства у США є: 1) шкільні ради: представництво батьків (присутнє у 94% шкіл); регулярні засідання (проводять 87% закладів); участь у прийнятті рішень (забезпечують 82% шкіл); батьківські комітети: організація заходів (активні у 91% шкіл); 2) фандрейзинг (здійснюють 76% комітетів); волонтерські програми (реалізують 84% закладів) [14].

Варто зазначити, що сучасний етап розвитку освітньої комунікації характеризується глибокою інтеграцією технологічних рішень, які докорінно змінюють характер партнерства між батьками та школою. По-перше, впровадження комплексних цифрових платформ створює єдиний інформаційний простір, де батьки можуть отримати доступ до всієї необхідної інформації, починаючи від розкладу занять та домашніх завдань і закінчуючи важливими шкільними оголошеннями та заходами. По-друге, розробка та впровадження спеціалізованих мобільних додатків забезпечує миттєвий доступ до актуальної інформації про освітній процес, що особливо важливо в умовах сучасного динамічного життя. Батьки можуть отримувати сповіщення про важливі події, переглядати оцінки, спілкуватися з вчителями та адміністрацією школи безпосередньо зі свого смартфона. І, зрештою, автоматизація рутинних процесів комунікації значно підвищує ефективність взаємодії та вивільняє час педагогічного персоналу для більш важливих завдань. Наприклад, автоматичні системи розсилки повідомлень, онлайн-форми для запису на консультації та електронні щоденники суттєво спрощують процес комунікації.

Журнал «Перспективи та інновації науки»
(Серія «Педагогіка», Серія «Психологія», Серія «Медицина»)
№ 4(50) 2025

Проте процес цифровізації партнерської взаємодії батьків і школи в США зустрічає чимало перешкод, які зумовлені як соціально-економічними викликами, так і технологічними та культурно-мовними бар'єрами.

До соціально-економічних викликів та бар'єрів освітнього партнерства сім'ї та школи в США відносять часові обмеження. Так, 67% батьків складно відвідувати шкільні заходи через робочий графік, вони не можуть брати участь у денних активностях (54%) і мають обмежений час для допомоги з домашніми завданнями (42%). До того ж, ефективній взаємодії перешкоджають фінансові бар'єри, оскільки 38% сімей не можуть забезпечувати необхідне технічне обладнання, 45% – мають обмежений доступ до додаткових освітніх ресурсів, 31% – відчувають труднощі з транспортними витратами.

Важливим є те, що у США особлива увага приділяється створенню інклюзивного комунікаційного середовища, яке враховує різноманітні потреби та можливості всіх учасників освітнього процесу. Розробка та впровадження інклюзивних підходів до партнерства забезпечує рівний доступ до інформації, можливість для батьків брати участь у шкільному житті, незалежно від їхнього соціально-економічного статусу, рівня освіти чи технічної грамотності [8].

Технологічні бар'єри досить часто пов'язані з цифровою нерівністю, оскільки 23% американських сімей мають обмежений доступ до інтернету, 18% – не мають відповідних пристроїв, а 28% батьків відчувають труднощі з цифровими навичками. Крім цього, родини мають і певні технічні проблеми, вони стикаються зі складністю платформ (34%), проблемами інтеграції (27%), мають труднощі з безпекою даних (21%) [2].

Що ж стосується культурно-мовних бар'єрів, то тут варто зазначити, що 34% батьків мають обмежене володіння англійською мовою і відчувають культурні бар'єри у комунікації (35%), а в 42% шкіл немає достатньої кількості перекладачів і 28% комунікаційних матеріалів доступні лише англійською.

Провідні американські вчені у галузі освітніх комунікацій не лише аналізують виклики та бар'єри, які перешкоджають ефективній педагогічній взаємодії сьогодні, а й пропонують у своїх дослідженнях низку інноваційних рішень і рекомендацій, спрямованих на її поліпшення. Це цілий ряд технологічних рішень і різних організаційних інновацій, які вже впроваджуються закладами середньої освіти та демонструють їх дієвість. Більшість шкіл, наприклад, почали практикувати інтегровані цифрові платформи, які мають єдині системи входу (78%), автоматизований переклад (65%), персоналізовані дашборди (розробили 56% закладів) та використовують шкільні мобільні додатки (89%), SMS-сповіщення (92%); мобільні форми зворотного зв'язку (76%) [10].

Серед організаційних інновацій фахівцями запропоновано використовувати різні гнучкі формати взаємодії: гібридні батьківські збори (проводять 87% шкіл), віртуальні консультації (пропонують 93% закладів), синхронні

освітні ресурси (забезпечують 82% шкіл). Особливий акцент робиться на всебічній підтримці батьків, яка полягає у технічній допомозі (надають 76% закладів), проведенні навчальних воркшопів (68%), створенні ресурсних центрів (59%) [4].

Проте американські науковці і практики не зупиняються на досягнутих позитивних змінах, а продовжують працювати над пошуком шляхів вдосконалення педагогічної взаємодії. Про це свідчать розроблені ними перспективні напрями розвитку партнерства батьків і школи, а саме: використання можливостей штучного інтелекту (персоналізовані рекомендації, автоматизований переклад в реальному часі, предикативна аналітика успішності) та розширеної реальності (віртуальні тури школою; інтерактивні освітні матеріали; змішані формати взаємодії) [15].

Дослідники у галузі педагогічного партнерства також виділяють ряд перспективних організаційних інновацій, які варто взяти до уваги закладам освіти. Вони пропонують впроваджувати різноманітні новітні комунікаційні моделі (омніканальна взаємодія, персоналізовані стратегії залучення, інтегровані системи зворотного зв'язку) та звернути увагу на соціальну адаптацію родин, що можливо завдяки розширенню програм підтримки малозабезпечених сімей, розвитоку культурно-адаптивних підходів та посиленню мовної доступності [13].

Як вважають американські фахівці, для реалізації виокремлених перспективних напрямів удосконалення партнерства сім'ї та школи і практичного впровадження запропонованих рекомендацій доцільними є короткострокові заходи (1-2 роки) і довгострокові стратегії (3-5 років). До короткострокових заходів, які будуть сприяти технологічним вдосконаленням, належать оновлення комунікаційних платформ, впровадження мобільних рішень та забезпечення технічної підтримки. Варто також вжити заходів, які призведуть до організаційних змін, зокрема створити координаційні центри, розробити протоколи комунікації та впровадити системи моніторингу [4].

Довгострокові стратегії мають передбачати системні зміни такі, як розвиток інфраструктури та впровадження інноваційних технологій [2].

Висновки. Таким чином, здійснений нами аналіз сучасних тенденцій розвитку партнерства батьків і школи у Сполучених Штатах Америки засвідчує фундаментальні зміни в характері освітньої співпраці. За прогнозами американських науковців [14], ефективність впровадження нових підходів до взаємодії призведе до:

1. Підвищення показників долученості: зростання активності батьків на 47%, збільшення відвідуваності ними шкільних заходів на 38% та покращення академічних показників учнів на 29%.

2. Удосконалення комунікаційних процесів: скорочення часу реагування на запити на 56%, підвищення рівня задоволеності комунікацією на 62% та зростання ефективності інформаційного обміну на 41%.

3. Активізації розвитку пріоритетних стратегічних напрямків: технологічної інтеграції (впровадження AI-powered рішень для персоналізації, розвиток предикативної аналітики, удосконалення систем безпеки даних, створення стійких механізмів взаємодії) та культурної трансформації (формування інклюзивного середовища, розвиток партнерських відносин, створення спільних цінностей).

Перспективи подальших досліджень убачаються у вивченні змісту та основних напрямів педагогічного партнерства сім'ї та школи, а також особливостей партнерської взаємодії школи і громади у Сполучених Штатах Америки.

Література:

1. Anderson K. J. Minke K. M. Parent involvement in education: Toward an understanding of parents' decision making. *Journal of Educational Research*. 2023. № 102(5). P. 311-323.

2. Brown J. S., Wilson, T. D. Post-Pandemic Trends in School-Family Partnerships. *Journal of Education Policy*. № 39 (2). P. 178-195.

3. Carter P. L., Welner K. G. Closing the opportunity gap: What America must do to give every child an even chance. Oxford : Oxford University Press, 2023.

4. Cooper C. E., Crosnoe R. Family-School Relationships in Diverse Communities. *American Educational Research Journal*. 2023. № 60(3). P. 521-548.

5. Davis D. W., Smith B. H. Digital Solutions for Parent-School Communication. *Educational Technology Research and Development*. 2024. № 72(1). P. 165-184.

6. Epstein J. L. School, family, and community partnership: Preparing educations and improving schools. Routledge, 2019.

7. Garcia M. E., Thompson R. A. Cultural Competence in Family Engagement. *Urban Education*. 2023. № 58(4). P. 442-468.

8. Harris A. L., Robinson K. Digital Equity in Parent Engagement. Review of Educational Research. 2024. № 94(2). P. 234-259.

9. Henderson A. T., Mapp K. L. The Impact of School, Family, and Community Connections of Student Achievement. *National Center for Family & Community Connections with Schools.* 2023.

10. Lee J. S., Chen X. Technology Integration in Parent-School Communication. *Journal of Digital Learning*. 2024. № 45(3). P. 289-304.

11. Martinez R. A., Chen X. Equity in Family Engagement: Addressing Barries and Solutions. *Educational Researcher*. 2024. № 53(1). P. 12-25.

12. National Center for Education Statistics. Parent and Family Involvement in Education Survey. *U.S. Department of Education*. 2024.

13. Taylor S. E., Rodriguez L. F. Innovation in Family Engagement Programs. *Journal of School Leadership*. 2024. № 34(1). P. 78-96.

14. Williams K. P., Johnson M. R. Building Sustainable Parent-School Partnerships. *School Community Journal*. 2023. № 33(2). P. 145-167.

15. Zhang D., Kim Y. Best Practices in School-Family Communication. *Educational Administration Quarterly*. 2023. № 59(4). P. 378-402.

References:

1. Anderson, K. J., & Minke, K. M. (2023). Parent involvement in education: Toward an understanding of parents' decision making. *Journal of Educational Research, 102(5),* 311-323.

2. Brown, J. S., & Wilson, T. D. (2024). Post-Pandemic Trends in School-Family Partnerships. *Journal of Education Policy, 39 (2),* 178-195.